

รายงานการไปราชการ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมมนา

- ๑) นายภาสกร นาชัยเวียง ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
- ๒) นางสาวดุขุฎี เรืองรินทร์ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
หน่วยงาน สำนักแผนงานและสารสนเทศ
- ๓) นางสาวมลธุดา สุทธิพงษ์ ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
หน่วยงาน สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ
- ๔) นางสาวอรชุดา เชื้อช่าง ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
หน่วยงาน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ สาขาเพชรบุรี
- ๕) นางสาวอังคณา เกตุแก้ว ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไป
หน่วยงาน สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ
- ๖) นางสาววรรณิสา บุตะเคียน ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ
หน่วยงาน สำนักบริหารกลาง

๑.๒ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร Seminar on Community Forestry Promoting Poverty Alleviation
in Rural Areas under GDI for Asia-Pacific Countries

สาขาหลัก

สาขาที่เกี่ยวข้อง

เพื่อ ประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย
 ดูงาน การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน กระทรวงพาณิชย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศที่ไป สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในวันที่ ๓-๑๖ กันยายน ๒๕๖๘

ของหน่วยงาน National Academy of Forestry and Grassland Administration (NAFGA)

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตรฯ/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น

การสัมมนาในหัวข้อ “Seminar on Community Forestry Promoting Poverty Alleviation in Rural Areas under GDI for Asia-Pacific Countries” จัดโดย National Academy of Forestry and Grassland Administration ในระหว่างวันที่ ๓-๑๖ กันยายน ๒๕๖๘ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีบุคลากรภาครัฐจำนวน ๒๕ คน จาก ๖ ประเทศ เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนและการบรรเทาความยากจนในพื้นที่ชนบทภายใต้โครงการริเริ่มการพัฒนาระดับโลก (GDI) อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในด้านนโยบายการจัดการป่าไม้ การจัดการป่าไม้ระหว่างประเทศ และการปฏิบัติในภาคสนามในระหว่างผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วยกัน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงานใน
องค์การระหว่างประเทศ ณ ต่างประเทศ

๓.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อทราบนโยบายบรรเทาความยากจนในประเทศจีน: ทฤษฎี แบบจำลองเชิงปฏิบัติ และ
กรณีศึกษา

๒) เพื่อให้เข้าใจการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืนและการลดความยากจนในชนบท

๓) เพื่อทราบถึงแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้ชุมชนและการลดความยากจนผ่าน
สหกรณ์ป่าไม้

๔) เพื่อทราบถึงเศรษฐกิจได้ร่มาป่าและการพัฒนาอุตสาหกรรมป่าไม้

๕) เพื่อทราบการบำบัดด้วยป่าไม้และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๖) เพื่อทราบถึงการฟื้นฟูชนบทและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๗) เพื่อทราบการปฏิรูปกรรมสิทธิ์ป่าไม้แบบรวมกลุ่มและการถ่ายโอนสิทธิ์ในป่าไม้

๘) เพื่อเข้าใจการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรป่าไม้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพ

๓.๒ เนื้อหาการศึกษาดูงาน (โดยย่อ)

การสร้างสรรคความทันสมัยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ (by Zheng
Xinmin)

การพัฒนาจีนให้ทันสมัยมีลักษณะเฉพาะคือการพัฒนาที่รองรับประชากรจำนวนมาก ยึดหลักความ
เจริญรุ่งเรืองร่วมกันของประชาชนทุกคน และดำเนินไปบนเส้นทางสันติภาพ โดยมีรากฐานจากวัฒนธรรมและ
พันธกิจของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในการสร้างความผาสุกแก่ประชาชนและฟื้นฟูประเทศ จีนมีบทบาทเชิงรุกใน
เวทีโลก ส่งเสริมสันติภาพ ความร่วมมือ และการพัฒนาร่วมกัน

หัวใจสำคัญของความทันสมัยจีนคือการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ ซึ่งพัฒนามาจาก
บทเรียนด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ จีนผลักดันอารยธรรมเชิงนิเวศ วางผังการพัฒนาโดยประสาน “สามเส้น
ควบคุม” (พื้นที่เกษตร ระบบนิเวศ และเมือง) สร้างระบบอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ระบบนิเวศแบบองค์รวม และ
เพิ่มพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การใช้พลังงาน น้ำ พื้นที่ก่อสร้าง และการปล่อยคาร์บอนลดลงอย่างมี
นัยสำคัญ

จีนยังมีบทบาทนำในการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมโลก ตั้งเป้าคาร์บอนสูงสุดและความเป็นกลางทางคาร์บอน และ
ได้รับการยอมรับจากสหประชาชาติหลายโครงการ โดยสรุป เส้นทางความทันสมัยของจีนพิสูจน์ว่าการพัฒนา
เศรษฐกิจคุณภาพสูงสามารถเดินควบคู่กับการอนุรักษ์ธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางสำคัญต่อการ
สร้างชาติที่เข้มแข็งและการฟื้นฟูประเทศในระยะยาว

ระบบกฎหมายและข้อบังคับด้านป่าไม้และทุ่งหญ้า

ระบบกฎหมายป่าไม้และทุ่งหญ้ามีกรมป่าไม้และทุ่งหญ้าเป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบการปลูกป่า การใช้
ประโยชน์และการคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้ ทุ่งหญ้า สัตว์ป่า และพื้นที่ธรรมชาติ รวมถึงการบริหารจัดการ
อุทยานแห่งชาติและเขตอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยมีกฎหมายรองรับอย่างครอบคลุมตั้งแต่รัฐธรรมนูญ กฎหมาย
เฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติ ไปจนถึงกฎหมายอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นฐานทางกฎหมายสำคัญในการจัดตั้ง
คุ้มครอง และบริหารอุทยานแห่งชาติอย่างเป็นระบบ

ระบบกฎหมายหลักด้านการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้

ระบบกฎหมายป่าไม้ยึดหลักการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งรักษาสมดุลระหว่างการ
อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ มีการจัดการป่าไม้แบบจำแนกประเภท การวางแผนและคุ้มครองทรัพยากรอย่าง

เป็นระบบ ควบคุมการตัดไม้ด้วยโควตาและระบบอนุญาตตามกฎหมาย ป้องกันการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินป่าไม้โดยไม่เหมาะสม พร้อมมาตรการฟื้นฟูและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ควบคู่กับนโยบายสนับสนุนด้านการเงิน ภาษี และการประกันภัย เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองและการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

การพัฒนาป่าไม้ชุมชนและวิถีชีวิตเกษตรกรป่าไม้

ป่าไม้ชุมชนเป็นแนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากป่า เพื่อสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยในระดับโลก แนวคิดนี้พัฒนามาตั้งแต่ทศวรรษ ๑๙๗๐ จากการปลูกป่าเพื่อใช้ในครัวเรือน สู่การบริหารจัดการป่าร่วมกับชุมชนเพื่อรายได้ ความมั่นคง และการอนุรักษ์ระบบนิเวศ

ในประเทศจีน ที่ดินป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่ารวมของชุมชน การปฏิรูปสิทธิในที่ดินป่าไม้ช่วยเสริมความมั่นคงด้านสิทธิ เพิ่มรายได้เกษตรกร แม้ยังเผชิญปัญหาการกระจายตัวของที่ดินและคุณภาพป่าที่ต่ำ เกษตรกรป่าไม้ดำรงชีพจากทรัพยากรป่าผ่านสินค้าไม้ใช้ไม้ โครงการภาครัฐ และกลไกชดเชยสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนารูปแบบอาชีพแบบบูรณาการควบคู่การแปรรูปและบริการ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในอนาคต การพัฒนาป่าไม้ชุมชนสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ฟื้นฟูระบบนิเวศ และสร้างเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อให้ชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและยั่งยืน

แนวทางของจีนในการบรรเทาความยากจนทางสิ่งแวดล้อม

จีนเผชิญปัญหาความยากจนในพื้นที่เปราะบางทางนิเวศ ซึ่งการพัฒนาในอดีตที่ใช้ทรัพยากรเกินขีดจำกัดก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและกีดกันความยากจน รัฐบาลจึงผลักดันนโยบายการบรรเทาความยากจนเชิงนิเวศ (Ecological Poverty Alleviation: EPA) เพื่อบูรณาการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กับการลดความยากจน

แนวทางปฏิบัติหลักประกอบด้วย การชดเชยเชิงนิเวศแก่ชุมชนที่อนุรักษ์ทรัพยากร การย้ายถิ่นฐานออกจากพื้นที่เปราะบาง การฟื้นฟูระบบนิเวศขนาดใหญ่ การพัฒนาอาชีพและธุรกิจสีเขียวเพื่อสร้างรายได้ทางเลือก และการใช้ระบบประเมินผลที่ผูกการอนุรักษ์กับแรงจูงใจเชิงนโยบาย แนวทางเหล่านี้ช่วยให้การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนดำเนินไปพร้อมกันอย่างยั่งยืน

การปฏิรูประบบสิทธิในทรัพย์สินป่าไม้รวมของจีน

การปฏิรูประบบสิทธิในทรัพย์สินป่าไม้รวมของจีนเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๐๐๓ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการแบบรวมศูนย์ที่ทำให้เกษตรกรและชุมชนขาดสิทธิชัดเจนและแรงจูงใจในการอนุรักษ์ การปฏิรูปมุ่งกำหนดสิทธิในป่าไม้อย่างชัดเจนและระยะยาว เปิดโอกาสให้โอน ชื้อขาย หรือใช้สิทธิเป็นหลักประกันทางการเงิน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชนในการจัดการป่าไม้

ผลจากการปฏิรูปทำให้เกษตรกรมีรายได้และความมั่นคงเพิ่มขึ้น ป่าไม้ได้รับการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ชุมชนมีบทบาทในการบริหารทรัพยากร และเกิดระบบตลาดสิทธิในทรัพย์สินที่โปร่งใส ทั้งยังช่วยบรรเทาความยากจนและสนับสนุนการพัฒนาชนบท โดยต้องควบคู่กับการกำกับดูแลเพื่อรักษาสมดุลระหว่างการใช้อย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์ในระยะยาว

การสร้างระบบการรับรองป่าไม้และการรับรองผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศของจีน

แบ่งออกเป็น ๕ หัวข้อได้แก่

๑. วัตถุประสงค์และความสำคัญของการรับรอง คือ การรับรองมีจุดกำเนิดในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จากการใช้เครื่องหมาย BS Kitemark ในสหราชอาณาจักร เพื่อแสดงว่าผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐาน และต่อมาได้รับการรับรอง

ทางกฎหมายให้ใช้เครื่องหมายดังกล่าวผ่านการตรวจสอบโดยหน่วยงานบุคคลที่สาม การรับรองหมายถึงกระบวนการประเมินความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ บริการ หรือระบบการจัดการกับมาตรฐานหรือข้อกำหนดที่กำหนดไว้ โดยอาศัยมาตรฐานซึ่งพัฒนาจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และประสบการณ์ และดำเนินการโดยหน่วยงานอิสระเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพและความปลอดภัย

การรับรองมีความสำคัญในการสร้างความไว้วางใจ ยกระดับคุณภาพและความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างการกำกับดูแลคุณภาพ ให้ข้อมูลที่ชัดเจนแก่ผู้บริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการภายใน ส่งเสริมการค้าและการบูรณาการตลาดระหว่างประเทศ รวมถึงคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

ในประเทศจีน การรับรองและการรับรองระบบได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระยะนำร่อง การขยายการใช้ ครอบคลุม การจัดตั้งระบบแบบครบวงจร จนถึงการพัฒนาสู่ระบบการรับรองคุณภาพสูงในปัจจุบัน โดยเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการคุณภาพและอำนวยความสะดวกทางการค้าในระดับสากล

๒. การพัฒนาการรับรองในประเทศจีน คือ การรับรองป่าไม้ของจีนพัฒนาขึ้นจากแรงกดดันและความต้องการด้านการค้าและสิ่งแวดล้อมระดับโลก โดยเฉพาะกฎระเบียบของสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ที่มุ่งป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า การค้าไม้ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการค้าสีเขียว ทำให้การรับรองกลายเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเข้าถึงตลาดสากล

จีนเริ่มการรับรองป่าไม้ผ่านระบบสากล เช่น FSC และ PEFC ตั้งแต่ทศวรรษ ๑๙๙๐ และพัฒนาระบบของตนเองคือ CFCC ต่อมาได้บรรจุการรับรองป่าไม้ไว้ในกฎหมายป่าไม้ฉบับปรับปรุงปี ๒๕๖๓ เพื่อส่งเสริมการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยสมัครใจ การรับรองทำหน้าที่เชื่อมโยงการจัดการป่าไม้กับผู้บริโภค ผ่านฉลากและห่วงโซ่ผลิตภัณฑ์ที่โปร่งใส และสนับสนุนการบริโภคอย่างรับผิดชอบ

การพัฒนาการรับรองป่าไม้ของจีนแบ่งเป็น ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น ระยะก่อสร้าง ระยะพัฒนา และระยะการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันมุ่งสู่การบูรณาการการรับรองกับเศรษฐกิจสีเขียว การรับรองผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศเป้าหมายคาร์บอนเป็นกลาง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมป่าไม้ คุ้มครองระบบนิเวศ และเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๓. มาตรฐานการรับรองและเครื่องหมายรับรอง มี ๓ องค์ประกอบหลักของการรับรอง ได้แก่ ๑) การรับรอง ๒) การรับรองระบบ ๓) มาตรฐานระบบมาตรฐาน

- มาตรฐานระดับชาติ ๕ มาตรฐาน มาตรฐานอุตสาหกรรม ๒๖ มาตรฐาน
- การรับรองป่าไม้ของจีน: การจัดการป่าไม้ (GB/T ๒๘๙๕๑)
- การรับรองป่าไม้ของจีน: ห่วงโซ่อุปทาน (GB/T ๒๘๙๕๒)
- การรับรองป่าไม้ของจีน: ผลิตภัณฑ์จากป่าที่ไม่ใช่ไม้
- การรับรองป่าไม้ของจีน: การจัดการป่าไม้
- การรับรองป่าไม้ของจีน: การกักเก็บคาร์บอนจากป่า

๔. การสำรวจการรับรองผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศ โดยการสร้างแนวทางการจัดตั้งและปรับปรุงกลไกการสร้างมูลค่าสำหรับผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศ กลไกการสำรวจและติดตาม กลไกการประเมินมูลค่า กลไกการพัฒนาปฏิบัติการ กลไกการชดเชยทางนิเวศวิทยา กลไก และการปกป้องการสร้างมูลค่า กลไกการดำเนินการสร้างมูลค่า

๕. การแลกเปลี่ยนการรับรองระหว่างประเทศ การยอมรับซึ่งกันและกันเป็นเส้นทางสำคัญสำหรับการรับรองมาตรฐานป่าไม้ของจีน (CFCC) เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ช่วยให้ผลิตภัณฑ์ป่าไม้ของจีนเข้าถึงตลาดโลก และช่วยให้ผู้ประกอบการแปรรูปสามารถขยายแหล่งวัตถุดิบที่ได้รับการรับรอง

ศึกษาดูงาน ณ Longji Rice Terraces (นาขั้นบันไดหลงจี/นาขั้นบันไดหลงเจียง)

ตั้งอยู่ที่อำเภอหลงเจียง (Longsheng County) เมืองกุ้ยหลิน (Guilin) ประเทศจีน เริ่มถูกสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวน (ค.ศ. ๑๒๗๑-๑๓๖๘) และสร้างเสร็จสมบูรณ์ในช่วงต้นราชวงศ์ชิง (ค.ศ. ๑๖๔๔-๑๙๑๑) มีอายุยาวนานกว่า ๖๕๐ ปี เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีชื่อเสียงด้านทิวทัศน์นาขั้นบันไดอันสวยงาม โบราณ และเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมโดดเด่น ได้แก่ ชาวจ้วง (Zhuang) และชาวเหยา (Yao) ซึ่งยังคงรักษาวิถีชีวิต การแต่งกาย และประเพณีดั้งเดิมไว้ได้ แม้การท่องเที่ยวจะเติบโตขึ้น

กิจกรรมเด่นประกอบด้วย การเดินชมและถ่ายภาพทิวทัศน์นาขั้นบันไดที่สวยงามตลอดเส้นทาง โดยเฉพาะในฤดูใบไม้ร่วงและฤดูใบไม้ผลิ การเดินป่าหรือขึ้นจุดชมวิวสำคัญเพื่อชมทัศนียภาพแบบพาโนรามา รวมถึงการพักโฮมสเตย์เพื่อสัมผัสวิถีชีวิต ชิมอาหารพื้นบ้าน และร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนการเรียนรู้ขนบธรรมเนียมของกลุ่มชาติพันธุ์จ้วงและเหยา ซึ่งสะท้อนอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

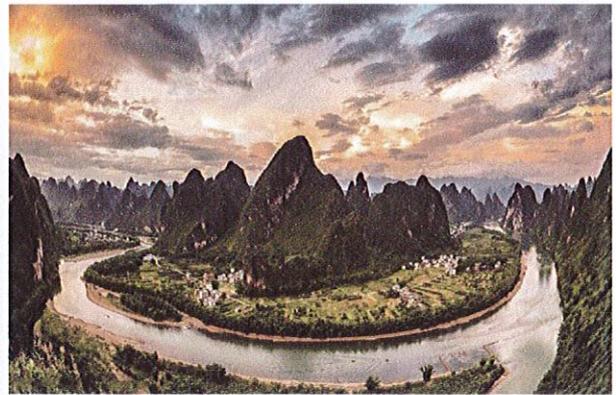
ศึกษาดูงาน ณ Li River (แม่น้ำหลี)

ตั้งอยู่ในมณฑลกุ้ยโจว (Guangxi Zhuang Autonomous Region) ทางตอนใต้ของจีน เป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำ Gui River และในท้ายที่สุดเป็นสาขาหนึ่งของระบบแม่น้ำ Pearl River ซึ่งมีชื่อเสียงมากทั้งในด้านทิวทัศน์ธรรมชาติอันงดงาม และในด้านวัฒนธรรม ภูมิประเทศภูเขาหินปูนแบบคาร์สต์ (karst) ที่ล้อมรอบแม่น้ำ เป็นหนึ่งในภาพจำของจีนสมัยใหม่

แม่น้ำหลี่มีต้นกำเนิดจาก Mao'er Mountains ในเขต Xing'an County, กวางสี ไหลผ่านเมือง Guilin และ Yangshuo แล้วไปรวมกับแม่น้ำ Gui ในเขต Pingle County และในปี ค.ศ.๑๙๘๒ รัฐบาลจีนได้ประกาศยกระดับให้พื้นที่ "Li River Scenic Zone" เป็นพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และทัศนียภาพ

จุดเด่นทางด้านภูมิศาสตร์และธรรมชาติ คือ พื้นที่ที่มีภูมิประเทศแบบคาร์สต์ที่โดดเด่น ประกอบด้วยภูเขาหินปูน ยอดแหลม และถ้ำที่ก่อตัวจากกระบวนการธรรมชาติยาวนานหลายล้านปี มีสถานที่สำคัญอย่างเขา "เก้าม้าวาตภาพ" ซึ่งมีลักษณะหินหน้าผาคล้ายม้าตามตำนาน ภูมิทัศน์อันงดงามของแม่น้ำหลี่ยังเป็นแรงบันดาลใจสำคัญให้แก่งานศิลปะ วรรณกรรม และถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์บนธนบัตรจีน (๒๐ หยวน) สะท้อนคุณค่าทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างเด่นชัด

แม่น้ำหลี่ได้รับการยกย่องว่าเป็นภูเขาและน้ำที่งดงามที่สุด ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง จึงทำให้การล่องเรือที่แม่น้ำ Li จาก Guilin ถึง Yangshuo เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมมาก อีกทั้งยังได้รับการเสนอให้เป็น "พื้นที่มรดกโลก" (UNESCO Tentative List) ภายใต้ชื่อ "Lijiang River Scenic Zone at Guilin"

“No Gift Policy” ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม”

ศึกษาดูงาน ณ ชุมชนกุ้ยฮวา (Guihua Commune) – การเพาะปลูกดอกหอมหมื่นลี้

ระหว่างการเยี่ยมชมชุมชนกุ้ยฮวา ข้าพเจ้าได้มีโอกาสศึกษาแหล่งเพาะปลูกดอกหอมหมื่นลี้ (Osmanthus) ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจและเอกลักษณ์สำคัญของพื้นที่แห่งนี้ ชุมชนกุ้ยฮวามีชื่อเสียงด้านดอกหอมหมื่นลี้ที่มีกลิ่นหอม ใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายในการผลิตชา น้ำหอม และยาสมุนไพรจีนแบบดั้งเดิม

การเยี่ยมชมครั้งนี้ทำให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อรักษาคุณภาพและผลผลิตให้อยู่ในระดับสูง การปลูกดอกหอมหมื่นลี้ในพื้นที่นี้มีประวัติยาวนานหลายศตวรรษ และฝังรากลึกอยู่ในวิถีชีวิต วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชน

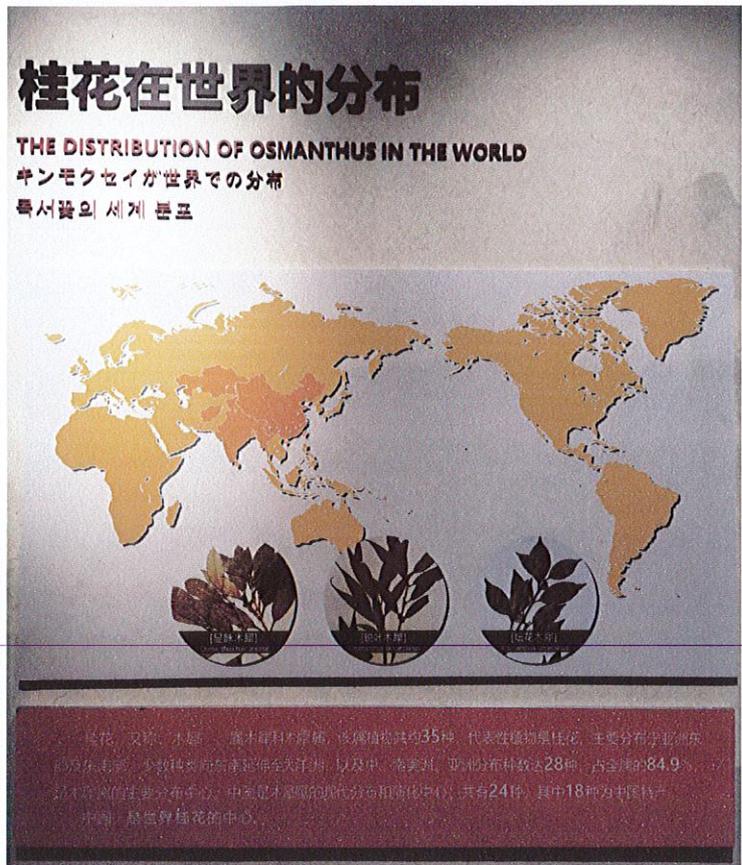
ในวัฒนธรรมจีน ดอกหอมหมื่นลี้มีความหมายเชิงสัญลักษณ์ถึงความซื่อสัตย์ ความสูงส่ง และมิตรภาพ ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรดูแลรักษาพืชชนิดนี้อย่างประณีต ข้าพเจ้าสังเกตเห็นการเตรียมดินอย่างพิถีพิถัน การเว้นระยะปลูกอย่างเหมาะสม และการตัดแต่งกิ่งเพื่อเพิ่มปริมาณดอกโดยไม่กระทบต่อสุขภาพของต้นไม้

เกษตรกรยังใช้แนวทางการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยเน้นวิธีการอินทรีย์และลดการใช้สารเคมี การเก็บเกี่ยวดอกจะทำด้วยมือในช่วงที่ดอกบานเต็มที่ เพื่อคงกลิ่นหอมและคุณภาพก่อนนำไปแปรรูปเป็นชา น้ำมันหอมระเหย และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ

สิ่งที่น่าประทับใจคือความร่วมมือของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์ ซึ่งช่วย

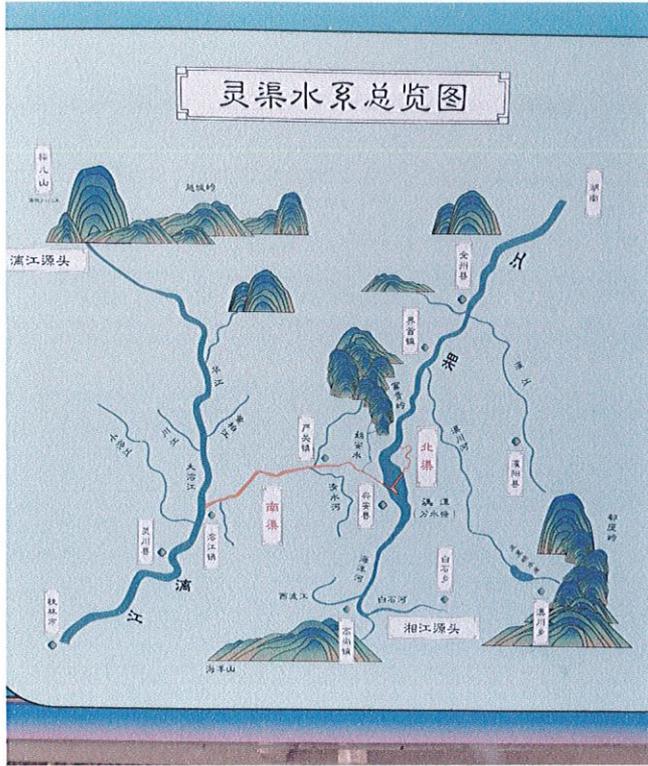
แบ่งปันทรัพยากร ความรู้ทางเทคนิค และช่องทางการตลาด ชุมชนสามารถรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมควบคู่กับการพัฒนาอย่างทันสมัย ส่งผลให้เศรษฐกิจท้องถิ่นเข้มแข็ง สร้างงาน และสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย

แม้เกษตรกรต้องเผชิญความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแรงกดดันทางตลาด แต่ความยืดหยุ่นและนวัตกรรมของพวกเขาชื่นชม ประสบการณ์ครั้งนี้ตอกย้ำถึงความสำคัญของเกษตรกรมากยิ่งขึ้นและบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์ทั้งเศรษฐกิจและมรดกทางวัฒนธรรม

ศึกษาดูงาน ณ คลองหลิงฉวี (Lingqu Canal) – ระบบชลประทานและการจัดการน้ำเชิงประวัติศาสตร์

คลองหลิงฉวีเป็นหนึ่งในผลงานวิศวกรรมที่เก่าแก่และสำคัญที่สุดของจีน สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ฉินราวปี ๒๑๔ ก่อนคริสตกาล เพื่อเชื่อมแม่น้ำเซียงและแม่น้ำหลี่ ใช้เป็นเส้นทางคมนาคม การทหาร และการชลประทาน

ระหว่างการเดินชมคลอง ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจในความแม่นยำและวิสัยทัศน์ของวิศวกรโบราณที่ออกแบบระบบความลาดเอียงและการควบคุมการไหลของน้ำอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันน้ำท่วมและรักษาการไหลอย่างสม่ำเสมอ คลองแห่งนี้ยังคงมีบทบาทสำคัญในการชลประทานพื้นที่เกษตรโดยรอบ และช่วยควบคุมน้ำในฤดูแล้ง

พื้นที่ริมคลองยังเป็นถิ่นอาศัยของระบบนิเวศน้ำ และพื้นที่ชุ่มน้ำที่หลากหลาย แสดงให้เห็นถึงการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมแม้ในโครงสร้างพื้นฐานโบราณ ข้าพเจ้าได้สังเกตการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การขุดลอกตะกอนและเสริมความแข็งแรงของตลิ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อการคงสภาพการใช้งานของคลอง

คลองหลิงฉวีมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถใช้งานต่อเนื่องมากกว่าสองพัน

ปี และเป็นตัวอย่างของวิศวกรรมที่ยั่งยืน การเรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบและการจัดการคลองทำให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนระยะยาว โครงสร้างที่ปรับตัวได้ และการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ

การสนทนากับผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทำให้เข้าใจถึงความท้าทายในการดูแลโครงสร้างโบราณในบริบทสมัยใหม่ เช่น ปัญหาตะกอน มลพิษทางน้ำ และการคุ้มครองระบบนิเวศ ประสบการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าความรู้ดั้งเดิมและแนวปฏิบัติสมัยใหม่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาดูงาน ณ หมู่บ้านจีโวกู (Jiwodu Village) – ต้นแบบการฟื้นฟูชนบท

การเยี่ยมชมหมู่บ้านจีโวกูเปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับการฟื้นฟูชนบทและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เดิมหมู่บ้านแห่งนี้พึ่งพาเกษตรกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ และเผชิญปัญหาการย้ายถิ่นของประชากรและโครงสร้างพื้นฐานที่จำกัด แต่ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นต้นแบบของการพัฒนาชนบทที่ประสบความสำเร็จ

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นและ NAFGA มุ่งเน้นการกระจายรายได้ การอนุรักษ์วัฒนธรรม และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ชาวบ้านได้ผสมผสานการเกษตรเข้ากับการท่องเที่ยวและงานหัตถกรรม สร้างแหล่งรายได้หลายทาง

แนวปฏิบัติดั้งเดิม เช่น การปลูกพืชเฉพาะถิ่นและการจัดงานประเพณี ยังคงดำรงอยู่ควบคู่กับกิจกรรมใหม่ เช่น เกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โยมสเตย์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบชลประทาน และพื้นที่สาธารณะ ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตโดยไม่ทำลายอัตลักษณ์ของหมู่บ้าน

การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จ ชาวบ้านมีบทบาทในการตัดสินใจและวางแผนพัฒนา ส่งผลให้เกิดความสามัคคีและการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

ประสบการณ์ครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน บนพื้นฐานของการวางแผนแบบองค์รวม สามารถนำไปสู่ความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน ควบคู่กับการรักษาวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านจีไวตูจึงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการฟื้นฟูชนบทผ่านการสนับสนุนจากรัฐ ความริเริ่มของท้องถิ่น และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

First day

Last day

ส่วนที่ ๔ ปัญหา/อุปสรรค

ปัญหาการสื่อสาร เพราะคนจีนส่วนใหญ่พูดแต่ภาษาจีน ไม่พูดภาษาอังกฤษ

“No Gift Policy ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม”

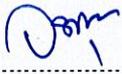
ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้เป็นประโยชน์แก่บุคลากรของกรมป่าไม้ ทำให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนและการบรรเทาความยากจนในพื้นที่ชนบทภายใต้โครงการริเริ่มการพัฒนาในระดับโลก (GDI) อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในด้านนโยบายการจัดการป่าไม้ การจัดการป่าไม้ระหว่างประเทศ และการปฏิบัติในภาคสนามในระหว่างผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุนบุคลากรกรมป่าไม้ในการเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในลักษณะเดียวกันนี้ต่อไปในอนาคต

(ลงชื่อ)
นายภาสกร นาชัยเวียง
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ)
นางสาวดุขฎิ เริงรินทร์
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

(ลงชื่อ)
นางสาวมลธุดา สุทธิพงษ์
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

(ลงชื่อ)
นางสาวอรชуда เชื้อช่าง
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

(ลงชื่อ)
นางสาวอังคณา เกตุแก้ว
นักจัดการงานทั่วไป

(ลงชื่อ)
นางสาววรรณิสา บุตะเคียน
เจ้าหน้าที่ธุรการ